

Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України
Дворічанський районний методичний кабінет
Рідкодубська ЗОШ І-ІІ ступенів

Авторська програма
гуртка декоративно-прикладного мистецтва
«Політ фантазії»
для учнів 2-5 класів

Автор:

Захарчук Катерина Анатоліївна,
вчитель початкових класів
Рідкодубської ЗОШ
І-ІІ ступенів
Харківська область,
Дворічанський район,
село Рідкодуб,
вулиця Чкалова

Рідкодуб
2016

Зміст

Пояснювальна записка.....	4
Календарно-тематичне планування занять.....	6
Вимоги до знань і вмінь учнів.....	17
Список використаної літератури.....	19

Пояснювальна записка

Світ речей, що оточують нас, аж ніяк не байдужий для нас. І тому, мабуть, варто подбати про те, щоб він був не бездушно-стандартним, а міг би розповісти дещо про те, що ми цінуємо в житті, чого прагнемо і що вміємо робити.

Промисловість випускає великий асортимент різних виробів для прикрашання інтер'єру, одягу... Проте кожен прагне надати своїй домівці та собі індивідуальності, неповторності. Цієї неповторності можна досягти за допомогою певних доповнень, створених власними руками. Ці вироби будуть особливо дорогі тим, що їх зроблено власноручно.

Так одна ідея тягне за собою інші, варто лише почати. Звичайно ж, усе це робиться не за один день, це поступова, наполеглива праця, та вона приносить радість, бо це праця творча. Немає нічого приємнішого, ніж втілювати свої задуми в життя, ніщо так не об'єднує дітей, як спільна творча робота. Саме під час занять гуртка учні матимуть змогу виявити в собі багато нових рис, розвинути свої смаки й інтереси.

Вироби, створені власноруч, надають оточенню неповторне забарвлення, те тепло й зміст, якими дихає наше життя.

В атмосфері нашої духовності, серед красивих речей, зроблених нашими руками, в теплому, приємному, комфортному мікрокліматі ми починаємо менше нервувати через невдачі, поступово навчаємося м'якше ставитись до людей, потроху набираємо впевненості у собі.

Дитина змінюється, коли пізнає радість творчості.

Звичайно, кожен, хто відвідає заняття гуртка, обере собі те, що йому найбільше до смаку, виготовить ті речі, які вважатиме за необхідні і які нададуть йому індивідуальності.

Рукоділья - це цілий світ, що існує в історії людської культури вже багато століть. В цих заняттях сплелися найрізноманітніші види художньої творчості – майстерність художника і вишивальниці, декоратора і стиліста.

Основне завдання гуртка — творення світу прекрасного.

Курс розраховано на один навчальний рік і може викладатись окремим предметом та факультативно.

Це переважно практичний курс.

Саме він допоможе учням освоїти техніки роботи з папером, солоним тістом, бісером, стрічками, кольоровими резинками, пластиковими пляшками, досконало виготовляти вироби з них.

Вироби, створені своїми руками, здатні подарувати чарівну казку, радість не тільки самій дитині, але й всім оточуючим.

Заняття покликані розвивати вміння бачити прекрасне, сприяє розвитку творчих здібностей. Можливості необмежені. Варто лише спробувати і тоді творчість, моделювання і фантазія не забаряться. Все у власних руках!

Календарно-тематичне планування занять

(140 годин)

(4 години на тиждень)

№ п/ п	Зміст навчального матеріалу	Кількість годин	Дата
1	Вступ Неповторність світу речей, створених власними руками.	1	
2-3	Витинанки – диво з паперу З історії виникнення витинанок. Призначення та застосування орнаментальних і фігурних прикрас. Групи витинанок (фігурки, розетки, дерева, стрічки, шпалери, фіранки). Елементи у витинанці. Види композицій (декоративна композиція у смужці, декоративна композиція у квадраті, декоративна композиція у крузі, сюжетно-декоративні композиції). Складаємо, малюємо, вирізаємо... Інструменти та матеріали для виготовлення фантазій з паперу. Санітарно-гігієнічні вимоги, правила безпеки життєдіяльності під час роботи	2	

4	Практична робота № 1 Виготовлення декоративних серветок та квітів	1	
5	Практична робота № 2 Виготовлення витинанок в квадраті та крузі	1	
6	Практична робота № 3 Виготовлення витинанки «Метелики»	1	
7	Практична робота № 4 Виготовлення витинанки «Вазон»	1	
8	Практична робота № 5 Виготовлення витинанки «Дерево життя»	1	
9	Практична робота № 6 Виготовлення витинанки «Дзвіночки»	1	
10	Практична робота № 7 Виготовлення витинанок в смужці	1	
11	Практична робота № 8 Виготовлення витинанок-шпалерів	1	
12	Практична робота № 9 Виготовлення силуетних витинанок	1	
13- 14	Практична робота № 10 Виготовлення композиції до казки	2	

15-	Практична робота № 11	2	
16	Виготовлення сюжетно-декоративних композицій		
17	Практична робота № 12 Виготовлення декоративного ангела	1	
18	Орігамі – мистецтво складання паперу Історична довідка паперових іграшок. Добір матеріалів, інструментів та пристроїв для роботи. Санітарно-гігієнічні вимоги, правила безпеки життєдіяльності під час роботи	1	
19	Практична робота № 13 Виготовлення тюльпанів у техніці орігамі	1	
20	Практична робота № 14 Виготовлення паперової склянки у техніці орігамі	1	
21	Практична робота №15 Виготовлення лілії у техніці орігамі	1	
22	Практична робота № 16 Виготовлення квітів ірисів у техніці орігамі	1	
23	Практична робота №17		

	Виготовлення квітів соняшника у техніці орігамі	1	
24	Практична робота № 18 Виготовлення нарцисів у техніці орігамі	1	
25	Практична робота № 19 Виготовлення квітів вишні у техніці орігамі	1	
26	Практична робота №20 Виготовлення квітів кув шинки у техніці орігамі	1	
27	Практична робота №21 Виготовлення китайської вази у техніці орігамі	1	
28	Практична робота № 22 Виготовлення кошика у техніці орігамі	1	
29	Практична робота № 23 Виготовлення вази з квітами виготовлених у техніці орігамі	1	
30	Модульне орігамі – мистецтво складання з паперу З історії виникнення модульного орігамі. Добір матеріалів, інструментів та пристроїв для роботи.	1	

	Санітарно-гігієнічні вимоги, правила безпеки життєдіяльності під час роботи		
31	Практична робота № 24 Виготовлення трикутних модулів оригамі.	1	
32-34	Практична робота № 25 Виготовлення бабок із трикутних модулів оригамі	3	
35-37	Практична робота № 26 Виготовлення букета ромашок із трикутних модулів оригамі	3	
38-40	Практична робота № 27 Виготовлення кактуса із трикутних модулів оригамі	3	
41	Ця чудова паперопластика Паперопластика – захоплююча робота з папером. Призначення та застосування техніки паперопластики. Добір матеріалів, інструментів та пристроїв для роботи. Санітарно-гігієнічні вимоги, правила безпеки життєдіяльності під час роботи	1	
42	Практична робота № 28 Виготовлення плетінок із цукеркових	1	

43	папірців у техніці паперопластики Практична робота № 29 Виготовлення зірки Фребеля у техніці паперопластики	1	
44	Практична робота № 30 Виготовлення яблук у техніці паперопластики	1	
45-46	Практична робота № 31 Виготовлення троянд та інших квітів у техніці паперопластики	2	
47-49	Практична робота № 32 Виготовлення композиції у техніці паперопластики	3	
50	Квілінг – старовинна техніка філігранної обробки паперу Історична довідка про квілінг. Інструменти та матеріали для роботи. Основні форми намотування стрічки. Санітарно-гігієнічні вимоги, правила безпеки життєдіяльності під час роботи	1	
51-52	Практична робота № 33 Виготовлення метеликів у техніці квілінг	2	
53	Практична робота № 34 Виготовлення котиків у техніці квілінг	1	

54-	Практична робота № 35		
55	Виготовлення квітів у техніці квілінг	2	
56-	Практична робота № 36		
58	Виготовлення композиції з квітів у техніці квілінг	3	
59-	Практична робота № 37		
61	Виготовлення композиції «Чарівний птах» у техніці квілінг	3	
62	Практична робота № 38		
	Виготовлення сніжинки у техніці квілінг	1	
	Практична робота №39		
63	Виготовлення гілочки калини у техніці квілінг	1	
64	Практична робота № 40		
	Виготовлення тваринки у техніці квілінг	1	
65-	Практична робота № 41		
67	Виготовлення об'ємного м'яча з квітів виготовлених в техніці квілінг	3	
68	Сувеніри із солоного тіста З історії «солоних» іграшок та сувенірів Техніка використання необхідних матеріалів.	1	

	Пристрої для виготовлення іграшок, сувенірів із солоного тіста. Етапи виготовлення та обробки виробів із тіста. Санітарно-гігієнічні вимоги, правила безпеки життєдіяльності під час роботи		
69	Практична робота № 42 Виготовлення їжачків із солоного тіста	1	
70-71	Практична робота № 34 Виготовлення троянд із солоного тіста	2	
72-73	Практична робота № 35 Виготовлення композиції «Кіт-господар» із солоного тіста	2	
74-75	Практична робота № 36 Виготовлення композиції «Мамина радість» із солоного тіста	2	
76-77	Практична робота № 37 Виготовлення композиції «Українці» із солоного тіста	2	
78	Сувеніри із пластмасових пляшок Інструменти та обладнання для роботи. Санітарно-гігієнічні вимоги, правила безпеки життєдіяльності під час роботи	1	

79-	Практична робота № 38		
81	Виготовлення вази з квітами	3	
82-	Практична робота № 39	2	
83	Виготовлення тваринок		
84-	Практична робота № 40		
85	Виготовлення метеликів та жуків-сонечок	2	
86	Техніка ізонитки Історія походження нитяної графіки Інструменти та матеріали для роботи в техніці «образ-нитки». Санітарно-гігієнічні вимоги, правила безпеки життєдіяльності під час роботи	1	
87-	Практична робота № 41		
88	Вишивання кутів у техніці нитяної графіки	2	
89-	Практична робота № 42	2	
90	Вишивання кіл та овалів у техніці нитяної графіки		
91	Практична робота № 43 Вишивання плавних ліній у техніці нитяної графіки.	1	
92-	Практична робота № 44		
94	З'єднання ліній і різних фігур у процесі	3	

	вишивання		
95	Практична робота № 45 Складання малюнка для композиції в техніці нитяної графіки	1	
96-100	Практична робота № 46 Створення композиції в техніці нитяної графіки	5	
101	Знайомство з бісером. Історія бісерних прикрас. Все, що треба для роботи. Види бісеру. Необхідні та додаткові матеріали. Інструменти. Робоче місце. Підготовка до роботи. Вибір бісеру. Орнаменти. Підбір бісеру по кольору. Символіка минулого і сучасного значення кольорів. Колір і психологічне становище людини. Вишивка бісером. Поради по застосуванню вишивки. Види вишивки. Зберігання і чищення вишитих бісером виробів. Корисні поради по вишиванню. Санітарно-гігієнічні вимоги, правила безпеки життєдіяльності під час роботи	1	
102-109	Практична робота № 47 Створення вишитої композиції з бісеру	8	

110	Бісероплетіння. Техніки низання бісеру. Види ланцюжків. З'єднання ланцюжків. Закріплення кінців виробів. Плетіння проволокою. Історія виникнення. Види плетіння проволокою	1	
111-	Практична робота № 48	2	
112	Плетіння декоративних ангелів		
113-	Практична робота № 49	4	
116	Плетіння прикрас з бісеру		
117-	Практична робота № 50	7	
123	Виготовлення декоративних квітів і деревець з бісеру		
124-	Практична робота № 51	4	
127	Виготовлення анімалістичних виробів з бісеру		
128	Мистецтво вишивки стрічками. Види стрічок. Необхідні та додаткові матеріали. Інструменти. Робоче місце. Вибір стрічок. Орнаменти. Підбір стрічок по кольору. Вишивка стрічками. Техніка вишивки стрічками.	1	

	Поради по застосуванню вишивки. Види вишивки. Зберігання і чищення вишитих стрічками виробів. Корисні поради по вишиванню. Санітарно-гігієнічні вимоги, правила безпеки життєдіяльності під час роботи		
129-	Практична робота № 52	6	
134	Вишивання композиції стрічками		
135	Ці різнокольорові резинки!		
	Поради по плетінню. Види плетіння. Матеріали та інструменти. Санітарно-гігієнічні вимоги, правила безпеки життєдіяльності під час роботи.	1	
136-	Практична робота № 53		
137	Виготовлення браслетів із різнокольорових резинок	2	
138-	Практична робота № 54	2	
139	Виготовлення квітів із кольорових резинок		
140	Підсумкове заняття. Виставка робіт	1	

Вимоги до знань і вмінь учнів

Учні повинні знати:

- історичне походження витинанок;
- види витинанок;
- технологію виготовлення основних видів витинанок;
- види композицій з витинанок;
- матеріали та інструменти для виготовлення витинанок;
- історичне походження орігамі та модульного орігамі;
- матеріали та інструменти для виготовлення робіт у техніці орігамі та модульного орігамі;
- призначення та застосування техніки паперопластики;
- матеріали та інструменти для виготовлення робіт у техніці паперопластики;
- походження квілінгу;
- основні форми намотування стрічки;
- матеріали та інструменти для виготовлення робіт у техніці квілінгу;
- історію «солоних» іграшок та сувенірів;
- пристрої для виготовлення іграшок, сувенірів із солоного тіста;
- етапи виготовлення та обробки виробів із тіста;
- матеріали та інструменти для виготовлення робіт із солоного тіста;
- історію походження нитяної графіки;
- основні елементи композиції у техніці ізонитки;
- матеріали та інструменти для виготовлення робіт у техніці ізонитки;
- основні етапи розвитку бісеру;
- види бісеру;
- основні техніки роботи з бісером;
- матеріали та інструменти для вишивки з бісеру, бісероплетіння;
- основні прийоми плетіння бісеру;
- основні прийоми низання бісеру;
- основні прийоми вишивки бісером;

види стрічок;

необхідні та додаткові матеріали та інструменти для вишивання стрічками;

гармонійні й негармонійні кольори і відтінки матеріалів для виготовлення композиції.

Учні повинні вміти:

розрізняти і підбирати інструменти та матеріали для різних технік: витинанки, орігамі, модульне орігамі, паперопластика, квілінг, ліплення з солоного тіста, ізонитка, вишивка з бісеру, бісероплетіння, вишивка стрічками;

виконувати основні прийоми в техніках витинанки, орігамі, модульного орігамі, паперопластики, квілінгу, ліплення з солоного тіста, ізонитки;

виконувати основні прийоми плетіння, низання і вишивки бісером;

виконувати основні прийоми вишивки стрічками.

Список використаної літератури

1. Антонович Є.А., Проців В.І., Свид П.С. Художні техніки в школі: Навчально-методичний посібник. — Київ, 1997.
2. Антонович Є.А., Захарчук-Черай Р.В., Станкевич М.Є. Декоративно-прикладне мистецтво: Підручник. — Львів: Світ, 1993.
3. Бісер: шаг за шагом / составитель Успенская М.У. — Х.: Книжный Клуб «Клуб Семейного Досуга», издание на русском языке, 2005.
4. Ботюк О.Ф. Конструювання з паперу методом орігамі: Навчальний посібник. — Тернопіль: Навчальна книга — Богдан, 2007. — 64 с.
5. Будзан А.Ф. Художні вироби з бісеру: Народна творчість та етнографія. — 1976. — Вип 1.
6. Виноградова Е.В. Цветы из бисера/ Виноградова Е.Г. — М: АСТ; СПб.: Сова, 2007. (Подарок своими руками).
7. Воронцова А.С. Бисер. От азов — к мастерству. /М.:ООО «ИКТЦ «ЛАДА», 2007. (серия «Домашняя мастерица»)
8. Гусакова М.А. Аплікація: Навчальний посібник для вчителів педагогічного училища. — М.: Просвещение, 1987.
9. Кара-Васильєва Т.В. Творці дивосвіту. — Київ: Радянська школа, 1984.
10. Мельник В.М., Трач С.К. Витинанки на уроках образотворчого мистецтва: Навчальний посібник. — Тернопіль: Навчальна книга — Богдан, 2006. — 48 с.
11. Прикрась свій дім / Л.П. Гура, Л.Є. Гоголь, Н.М. Юсупова та ін.. — 2-ге вид. — К.; Техніка, 1990.
12. Савчук Г.В. Вироби з бісеру: Народні художні промисли УССР. Довідник. — К.: Наук.думка, 1986.
13. Сахро М.П. Прикраси з бісеру: Гуцульщина. Історико-етнографічне дослідження. — К.: Наук.думка, 1987.

14. Чернова А.Г. Искусство вышивки лентами / А.Г. Чернова, Е.В. Чернова. — 9-е изд., стереотип. — Ростов н/Д: Феникс, 2009. — 157 с.: ил., — (Город мастеров).